

ԱՄՏՈՒԱԾԱՄՐՕՐ ՄՈՒԲԲ ՎԱՐՊԱՐԱՆԸ

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՍՐԲՈՅ ՆԱՀԱՏԱԿԱՅ ԱԹՈՈՒՆԻՍՏ ԵԿԵՂԵՅԻ
ԳԻՒՄԻ - ՄԱՅԻՍ 2018

ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ՝ ԵՐԿՈՂՉԱՔԹԻ ԵՆ ԵՐԷՔՉԱՔԹԻ
ԼՈՅՍԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ՝ ՀԻՆԳՉԱՔԹԻ
ՏՐՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ՝ ՉՈՐԷՔՉԱՔԹԻ ԵՆ ՈՒՐԲԱԹ
ՓԱՌԱԻՈՐՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ՝ ՇԱՔԱԹ ԵՆ ԿԻՐԱԿԻ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄՕՐ ՍՈՒՐԲ ՎԱՐԴԱՐԱՆԸ

**«Մարիամի հետ՝ աղօթել Բրիտտահն»
Մր. Յովհաննէս Պօղոս Բ.**

Մէկ «Հայր Մեր»,

Երեք «Ողջոյն քեզ, Մարիա՛մ...»,

(որոնցով հայցում ենք աստուածաբանական երեք

առաքինութիւնները՝ Հաւատք, Յոյս եւ Մէր),

«Փառք Հօր եւ Որդւոյ...»

ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

Ա. ՀՐԵՇՏԱԿԻ ԱԻԵՏՈՒՄԸ ՄԱՐԻԱՄԻՆ

Վեցերորդ ամսին Գաբրիէլ հրեշտակը Աստուծոյ կողմից ուղարկուեց Գալիլիայի մի քաղաքը, որի անունը Նազարէթ էր, մի կոյսի մօտ, որ նշանուած էր Յովսէփ անունով մի մարդու հետ՝ Դաւթի տնից: Եւ այդ կոյսի անունը Մարիամ էր: Եւ հրեշտակը, գալով նրա մօտ, ասաց. «Ուրախացի՛ր, ո՛վ շնորհընկալ, Տէրը քեզ հետ է»: Իսկ նա այս խօսքերի վրայ խռովուեց եւ մտքում խորհում էր, թէ ինչ բան էր այս ողջոյնը: Եւ հրեշտակը նրան ասաց. «Մի՛ վախեցիր, Մարիամ, որովհետեւ Աստուծոյ դու շնորհ գտար: Եւ ահա՛ դու կը յղիանաս եւ կը ծնես մի որդի ու նրա անունը Յիսուս կը դնես: Նա մեծ կը լինի եւ Բարձրեալի որդի կը կոչուի: Եւ Տէր Աստուած նրան կը տայ նրա հօր՝ Դաւթի աթոռը, եւ նա յաւիտեան կը թագաւորի Յակոբի տան վրայ, ու նրա թագաւորութիւնը վախճան չի ունենայ»: Իսկ Մարիամը հրեշտակին ասաց. «Ինչպէ՞ս այդ կը պատահի ինձ, քանի որ ես սղամարդ չեմ ճանաչում»: Հրեշտակը պատասխանեց եւ նրան ասաց. «Սուրբ Հոգին կը գայ քեզ վրայ, եւ Բարձրեալի զօրութիւնը հովանի կը լինի քեզ, որովհետեւ նա, որ քեզնից է ծնուելու, սուրբ է եւ Աստուծոյ որդի կը կոչուի: Եւ ահա քո ազգական Եղիսաբեթը. նա եւս յղի է իր ծերութեան մէջ, եւ այս՝ յղիութեան վեցերորդ ամիսն է նրա, որ ամուլ էր կոչուած. որովհետեւ Աստուծոյ համար անկարելի բան չկայ»: Եւ Մարիամն ասաց. «Ահաւասի՛կ ես մնում

եմ Տիրոջ աղախինը, թող քո խօսքի համաձայն լինի ինձ»: Եւ հրեշտակը հեռացաւ նրանից (Ղկ. 1, 26-39):
Կարճ խորհրդածուծիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Բ. ՄԱՐԻԱՄԻ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԵՂԻՍԱԲԵԹԻՆ

Այդ օրերին Մարիամը վեր կացաւ եւ շտապով գնաց Յուզայի լեռնային շրջանի քաղաքներից մէկը, մտաւ Զաքարիայի տունը ու Եղիսաբեթին ողջոյն տուեց: Եւ երբ Եղիսաբեթը Մարիամի ողջոյնը լսեց, մանուկը խաղաց նրա որովայնում, եւ Եղիսաբեթը լցուեց Սուրբ Հոգով եւ բարձր ձայնով աղաղակեց ու ասաց. «Օրհնեա՛լ ես դու կանանց մէջ, եւ օրհնեա՛լ է քո որովայնի պտուղը: Որտեղի՞ց ինձ այս ուրախութիւնը, որ իմ Տիրոջ մայրը ինձ մօտ գայ. որովհետեւ ահաւասիկ, երբ քո ողջոյնի ձայնը հասաւ իմ աղանջին, մանուկը ցնծալով խաղաց իմ որովայնում: Եւ երանի՛ նրան, որ կը հաւատայ, թէ Տիրոջ կողմից իրեն ասուածները կը կատարուեն» (Ղկ. 1, 39-45):

Կարճ խորհրդածուծիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Գ. ՅԻՍՈՒՍԻ ԾՆՈՒՆԴԸ

Այն օրերին Օգոստոս կայսեր կողմից հրաման ելաւ՝ ամբողջ երկրում մարդահամար անելու համար: Այս առաջին մարդահամարը տեղի ունեցաւ, երբ Կիւրենիոսը կուսակալ էր Ասորիքում: Եւ բոլորը գնում էին արձանագրուելու մարդահամարի՝ իւրաքանչիւրն իր քաղաքում: Յովսէփն էլ Դաւթի տնից եւ ազգատոհմից լինելով՝ Գալիլիայի Նազարէթ քաղաքից ելաւ գնաց դէպի Հրէաստան՝ Դաւթի քաղաքը, որը Բեթղեհէմ է կոչուում, մարդահամարի մէջ արձանագրուելու Մարիամի հետ, որ նրա հետ նշանուած էր եւ յղի էր: Եւ երբ նրանք այնտեղ հասան, նրա ծննդաբերելու օրերը լրացան, եւ նա ծնեց իր անդրանիկ որդուն, խանձարուրի մէջ փաթաթեց նրան ու դրեց մսուրի մէջ, որովհետեւ իջեւանում նրանց համար տեղ չկար (Ղկ. 2, 1-7):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Դ. ՅԻՍՈՒՍԻ ԸՆԾԱՅՈՒՄԸ

Երբ որ նրանց սրբագործման օրերը լրացան, Մովսէսի Օրէնքի համաձայն՝ նրան Երուսաղէմ տարան՝ Տիրոջը ներկայացնելու համար... Արդ, Երուսաղէմում Սիմէոն անունով մի մարդ կար, եւ այդ մարդն արդար ու աստուածավախ էր եւ ակնկալում էր Իսրայէլի

մխիթարութիւնը. եւ Սուրբ Հոգին էր նրա մէջ: Եւ Սուրբ Հոգուց հրամայուած էր իրեն մահ չտեսնել, մինչեւ որ տեսնէր Տիրոջ Օծեալին: Նա Հոգով առաջնորդուած՝ եկաւ տաճարը, եւ երբ ծնողները բերին Յիսուս մանկանը՝ նրա վրայ կատարելու ինչ որ օրէնքի սովորութեան համաձայն էր, Սիմէոնը նրան իր գիրկն առաւ, օրհնեց Աստծուն եւ ասաց. «Այժմ, ո՛վ Տէր, խացաղութեամբ արձակիր քո ծառային՝ ըստ քո խօսքի, որովհետեւ աչքերս տեսան փրկութիւնը քո, որ պատրաստեցիր բոլոր ժողովուրդների առաջ, լույս, որ կլինի յայտնութիւն՝ բոլոր հեթանոսների համար եւ փառք իսրայելի քո ժողովրդի համար» (Ղկ. 2, 22-32):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Ե. ՅԻՍՈՒՄ՝ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

Եւ երբ նա տասներկու տարեկան եղաւ, տօնի սովորութեան համաձայն՝ Երուսաղէմ ելան: Եւ երբ տօնական օրերը լրացան, ու նրանք վերադարձան, մանուկ Յիսուսը մնաց Երուսաղէմում, եւ նրա ծնողներն այդ չիմացան: Կարծում էին, թէ նա իրենց ուղեկիցների հետ է. մի օրուայ չափ ճանապարհ եկան եւ նրան փնտռեցին ազգականների ու ծանօթների մէջ: Ու երբ չգտան, Երուսաղէմ վերադարձան՝ նրան փնտռելու համար: Եւ երեք օր յետոյ նրան գտան տաճարում. վարդապետների հետ նստած՝ նա լսում

էր նրանց եւ հարցեր էր տալիս: Եւ բոլորը, որ նրան լսում էին, զարմանում էին նրա իմաստութեան եւ պատասխանների վրայ: Երբ ծնողները նրան տեսան, հիացան. իսկ մայրը նրան ասաց. «Որդի՛, այս ի՞նչ արեցիր դու մեզ. ահալասիկ հայրդ ու ես տազնապած քեզ էինք փնտռում»: Եւ նա պատասխանեց նրանց. «Ինչո՞ւ էիք ինձ փնտռում, չգիտէի՞ք, թէ ես Հօրս տանը պէտք է լինեմ»: Բայց նրանք չհասկացան այն խօսքը, որ նա իրենց ասաց: Եւ Յիսուս նրանց հետ իջաւ ու Նազարէթ գնաց. եւ նա հնազանդ էր նրանց: Եւ նրա մայրն այս բոլոր բաները պահում էր իր սրտում: Իսկ Յիսուս զարգանում էր իմաստութեամբ, հասակով եւ շնորհով Աստծու ու մարդկանց առջեւ: Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

ԼՈՅՍԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

Ա. ՅԻՍՈՒՍԻ ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆԸ

Այն ժամանակ Յիսուս Գալիլիայից Յորդանան եկաւ, Յովհաննէսի մօտ՝ նրանից մկրտուելու: Իսկ Յովհաննէսն ընդդիմացաւ նրան ու ասաց. «Ի՞նձ պէտք է, որ քեզնից մկրտուեմ, եւ դու ի՞նձ մօտ ես գալիս»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց նրան. «Թո՛ղ տուր հիմա, որովհետեւ այսպէս վայել է, որ մենք կատարենք Աստծու ամէն արդարութիւն»: Եւ ապա նրան թոյլ տուեց: Եւ երբ Յիսուս մկրտուեց, իսկոյն ջրից դուրս ելաւ. եւ ահա երկինքը բացուեց նրան, եւ նա տեսաւ Աստծու Հոգին, որն իջնում էր ինչպէս աղանի եւ գալիս էր իր վրայ: Եւ ահա՛ մի ձայն երկնքից, որ ասում էր. «Դա՛ է իմ սիրելի Որդին, որն ունի իմ ամբողջ բարեհաճութիւնը» (Մտթ. 3, 13-17):
Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Բ. ԿԱՆԱՅԻ ՀԱՐՍԱՆԻՔԸ

Գալիլիա հասնելու երրորդ օրը Կանա քաղաքում հարսանիք կար: Եւ Յիսուսի մայրը այնտեղ էր: Հարսանիքի հրաւիրուեցին նաեւ Յիսուս եւ իր աշակերտները: Եւ երբ գինին պակասեց, մայրը

Յիսուսին ասաց. «Գինի չունեն»։ Եւ Յիսուս նրան ասաց. «Ի՞նչ ես ուզում ինձնից, ո՛վ կին, իմ ժամանակը դեռ չի հասել»։ Նրա մայրը սպասաւորներին ասաց. «Ինչ որ ձեզ ասի, արէ՛ք»։ Այնտեղ կային քարէ վեց թակոյկներ՝ հրեաների սովորութեան համաձայն մաքրուելու համար. նրանցից իւրաքանչիւրը շուրջ հարիւր լիտր տարողութիւն ունէր։ Յիսուս նրանց ասաց. «Լցրէ՛ք այդ թակոյկները ջրով»։ Եւ լցրին բերնէբերան։ Եւ ասաց նրանց. «Հիմա վերցրէ՛ք եւ տարէ՛ք սեղանապետին»։ Եւ նրանք տարան։ Եւ երբ սեղանապետը ճաշակեց գինի դարձած ջուրը ու չէր իմանում, թէ որտեղից է (բայց սպասաւորները, որոնք ջուր լցրին, գիտէին), խօսեց փեսայի հետ ու ասաց. «Ամէն մարդ նախ ընտիր գինին է մատուցում, եւ երբ հարբած են, այն ժամանակ՝ վատը։ Իսկ դու ընտիր գինին մինչեւ հիմա պահել ես»։ Յիսուս այս առաջին նշանն արեց Գալիլիայի Կանա քաղաքում որպէս սկիզբը նշանների եւ յայտնեց իր փառքը, ու նրա աշակերտները հաւատացին նրան (Յովհ. 2, 1-11)։

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին։

Գ. ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ԱԻԵՏՈՒՄԸ

Յովհաննէսի բանտարկուելուց յետոյ Յիսուս Գալիլիա եկաւ. քարոզում էր Աստծու Աւետարանը եւ ասում. «Ժամանակը հասել է, եւ մօտեցել է Աստծու Արքայութիւնը. ապաշխարեցէ՛ք եւ հաւատացէ՛ք

Աւետարանին» (Մարկ. 14-15):

Կարճ խորհրդածուծիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Դ. ՅԻՍՈՒՍԻ ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

Եւ վեց օր յետոյ Յիսուս իր հետ վերցրեց Պետրոսին, Յակոբոսին եւ նրա եղբօրը՝ Յովհաննէսին եւ նրանց հանեց, առանձին, մի բարձր լեռ եւ նրանց առաջ պայծառակերպուեց. եւ նրա դէմքը փայլեց ինչպէս արեգակը. եւ նրա զգեստները դարձան սպիտակ ինչպէս լոյսը: Եւ ահա նրանց երեւացին Մովսէսն ու Եղիան, որ խօսում էին նրա հետ: Պետրոսը պատասխան տուեց եւ ասաց Յիսուսին. «Տէ՛ր, լաւ է, որ մենք այստեղ ենք. եթէ կամենաս, երեք տաղաւարներ շինենք, մէկը՝ քեզ համար, մէկը՝ Մովսէսի, մէկն էլ՝ Եղիայի»: Եւ մինչ նա դեռ խօսում էր, ահա մի լուսաւոր ամպ նրանց վրայ հովանի եղաւ. ամպից մի ձայն եկաւ ու ասաց. «Դա՛ է իմ սիրելի Որդին, որին հաւանեցի, դրա՛ն լսեցէք»: Երբ աշակերտները այս լսեցին, իրենց երեսի վրայ ընկան եւ սաստիկ վախեցան: Եւ Յիսուս, մօտենալով, դիպաւ նրանց ու ասաց. «Ոտքի՛ ելէք եւ մի՛ վախեցէք» (Մտթ. 17, 1-7):

Կարճ խորհրդածուծիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Ե. ՍԲ. ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ

Եւ մինչ նրանք դեռ ուտում էին, Յիսուս հաց վերցրեց, օրհնեց ու կտրեց եւ տուեց աշակերտներին ու ասաց. «Առէ՛ք, կերէ՛ք, այս է իմ մարմինը»: Եւ բաժակ վերցնելով՝ գոհութիւն յայտնեց, տուեց նրանց ու ասաց. «Խմեցէ՛ք դրանից բոլորդ, որովհետեւ այդ է նոր ուխտի իմ արիւնը, որ թափւում է շատերի համար՝ իրենց մեղքերի թողութեան համար (Մտթ. 26, 26-28):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

ՏՐՏԱՌԻԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԸ

Ա. ՅԻՍՈՒՄ ԳԵԹՍԵՄԱՆԻ ՊԱՐՏԷՉՈՒՄ

Այն ժամանակ Յիսուս նրանց հետ եկաւ մի տեղ, որի անունը Գեթսեմանի էր, եւ նրանց ասաց. «Նստեցէ՛ք այդտեղ, մինչեւ որ գնամ աղօթեմ»: Եւ իր հետ վերցնելով Պետրոսին եւ Զեբեդէոսի երկու որդիներին՝ սկսեց տրտմել եւ տագնապել: Այն ժամանակ նրանց ասաց. «Հոգիս տխուր է մահու չափ. այստե՛ղ մնացէք եւ ինձ հետ հսկեցէ՛ք»: Եւ մի փոքր առաջ գնալով՝ ընկաւ իր երեսի վրայ, աղօթեց ու ասաց. «Հա՛յր իմ, եթէ կարելի է, այս բաժակը թող ինձնից հեռու անցնի, բայց ոչ՝ ինչպէս ես եմ կամենում, այլ՝ ինչպէս դու» (Մտթ. 26, 36-46):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Բ. ՅԻՍՈՒՍԻ ԽԱՐԱԶԱՆՈՒՄԸ

Պիղատոսը նրանց ասաց. «Ի՞նչ չար բան է արել նա»: Եւ նրանք առաւել եւս աղաղակում էին ու ասում. «Խա՛չը հանիր դրան»: Իսկ Պիղատոսը, որովհետեւ ուզեց ամբօխին գոհացնել, նրանց համար Բարաբբային արձակեց: Իսկ Յիսուսին ծեծել տալով՝ նրանց ձեռքը յանձնեց, որպէսզի խաչը հանուի (Մրկ. 15, 14-15):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Գ. ՅԻՍՈՒՍԻ ՓՇԵՊՍԱԿՈՒՄԸ

Այն ժամանակ կուսակալի զինուորները Յիսուսին վերցրին տարան ապարանք եւ ամբողջ գունդը նրա գլխին հաւաքեցին: Մերկացրին նրան եւ նրա վրայ կարմիր վերնազգեստ գցեցին: Եւ փշերից պսակ պատրաստելով՝ դրեցին նրա գլխին եւ մի եղէգ՝ նրա աջ ձեռքին. նրա առաջ ծնկի գալով՝ ծաղրում էին ու ասում. «Ողջո՛յն, հրեաների՛ թագաւոր»: Եւ թքելով նրա վրայ՝ եղէգն առնում էին ու խփում նրա գլխին: Եւ երբ նրան ծաղրուծանակի ենթարկեցին, նրա վրայից հանեցին քղամիզը ու նրան հագցրին իր զգեստը. եւ տարան նրան խաչը հանելու (Մտթ. 27, 27-30):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Դ. ԽԱՉԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ

Եւ նրանք առան Յիսուսին եւ տարան: Եւ խաչափայտը նա ինքն էր վերցրել եւ բարձրացնում էր այն տեղը, որի անունն էր Գազաթ, իսկ եբրայերէն

կոչուում էր Գողգոթա... (Յվհ. 19, 17-18) ...բռնեցին Սիմոն Կիւրենացի անուկով մէկին, որը հանդից էր գալիս. Նրա վրայ դրեցին խաչը, որ այն բերի Յիսուսի յետեւից: Եւ նրա յետեւից գնում էր ժողովրդի մի մեծ բազմութիւն եւ կանայք, որոնք կոծում էին ու ողբում նրան: Յիսուս դարձաւ եւ ասաց նրանց. «Երուսաղէմի՛ դուստրեր, ինձ վրայ լաց մի՛ եղէք, այլ լա՛ց եղէք ձեր եւ ձեր որդիների վրայ, որովհետեւ օրեր պիտի գան, երբ մարդիկ պիտի ասեն՝ «Երանի՛ չբեր կանանց եւ նրանց, որոնք բնաւ չծնեցին եւ չդիեցրին (Ղկ. 23, 27-29):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Ե. ԽԱՉԵԼՈՒԹԻՒՆ

Երբ հասան «Գազաթ» կոչուած տեղը, այնտեղ նրան խաչը հանեցին. եւ չարագործներին էլ՝ մէկին աջ կողմը, միւսին ձախ կողմը՝ խաչեցին: Եւ Յիսուս ասաց. «Հայր, ների՛ր դրանց, որովհետեւ չգիտեն, թէ ինչ են անում» (Ղկ. 23, 33-34):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

ՓԱՌԱԻՈՐՄԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

Ա. ՅԻՍՈՒՍԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Շաբաթ օրուայ երեկոյեան, երբ կիրակին լուսանում էր, Մարիամ Մագդաղենացին եւ միւս Մարիամը եկան գերեզմանը տեսնելու: Եւ ահա մեծ երկրաշարժ եղաւ, որովհետեւ Տիրոջ հրեշտակը երկնքից իջնելով՝ մօտեցաւ, դռնից վէժը մի կողմ գլորեց ու նստեց նրա վրայ: Նրա տեսքը փայլակի նման էր, ու նրա զգեստը՝ սպիտակ, ինչպէս ձիւնը: Նրա ահից պահապանները խռովուեցին եւ մեռելների պէս եղան: Հրեշտակը խօսեց ու կանանց ասաց. «Դուք մի՛ վախեցէք, գիտեմ, որ փնտռում էք Յիսուսին, որ խաչուեց. այստեղ չէ նա, քանի որ յարութիւն առաւ, ինչպէս ինքն ասել էր. եկէ՛ք, տեսէ՛ք այն տեղը, ուր պառկած էր: Եւ իսկոյն գնացէ՛ք, ասացէ՛ք նրա աշակերտներին, թէ յարութիւն առաւ. եւ ահա նա ձեզնից առաջ գնում է Գալիլիա. այնտեղ նրան կը տեսնէք: Ահա ասացի ձեզ» (Մտթ. 28, 1-7):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Բ. ՅԻՍՈՒՍԻ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԸ

Ապա Յիսուս առաքեալներին տարաւ հանեց

մինչեւ Բեթանիա եւ, բարձրացնելով իր ձեռքերը, օրհնեց նրանց: Եւ մինչ նա օրհնում էր նրանց, բաժանուեց նրանցից եւ դէպի երկինք էր վերանում: Իսկ նրանք երկրպագեցին Յիսուսին եւ մեծ ուրախութեամբ վերադաձան Երուսաղէմ: Եւ միշտ տաճարում էին, գովաբանում եւ օրհնաբանում էին Աստծուն (Ղկ. 24, 50-53):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Գ. ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍՏԸ

Երբ Պենտեկոստէի օրերը լրացան, բոլորը միասիրտ, միատեղ էին: Եւ յանկարծակի երկնքից հնչեց մի ձայն՝ սաստիկ հողմից եկած ձայնի նման. եւ լցրեց ամբողջ այն տունը, ուր նստած էին: Եւ նրանց երեւացին բաժանուած լեզուներ, նման բոցեղէն լեզուների, որոնք եւ նստեցին նրանցից իւրաքանչիւրի վրայ: Եւ բոլորը լցուեցին Սուրբ Հոգով ու սկսեցին խօսել ուրիշ լեզուներով, ինչպէս որ Սուրբ Հոգին նրանց խօսել էր տալիս (Գործք. 2, 1-4):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Դ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՄՕՐ ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄԸ

«Պատշաճ է, որ Մարիամը, ով իր կուսուժիչները պահեց անխախտ, իր մարմինն ազատ պահեց ամեն տեսակ ապականութիւնից, նոյնիսկ՝ մահուանից յետոյ: Պատշաճ էր, որ նա, ով Արարչին՝ որպէս մանուկ, կրել էր իր կրծքի տակ, բնակուէր աստուածային խորաններում... Պատշաճ էր, որ նա, ով տեսաւ իր Որդուն Խաչի վրայ եւ ում սիրտը խոցեց վշտի սուրը, որից նա խուսափել էր նրան ծնելիս, նայէր իր Որդուն, որ նստած է իր Հօր կողքին: Պատշաճ էր, որ Աստուածամայրն ունենար այն, ինչ պատկանում է իր Որդուն եւ որպէսզի պատուի առնուէր բոլոր արարածների շուրթերով՝ որպէս Մայր եւ Աղախին Աստծոյ» (Յովհան Դամասկացի (675-749թթ.), *Munificentissimus Deus*, 21):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

Ե. ԱՍՏՈՒԱԾԱՄՕՐ ՊՍԱԿՈՒՄԸ՝ ՈՐՊԷՍ ԹԱԳՈՒՀԻ ՏԻԵՋԵՐԱՑ

«Անարատ Կոյսը, ազատ լինելով նախնական մեղքի բոլոր արատներից, երբ նրա երկրային կեանքի ընթացքն աւարտուեց, մարմնով եւ հոգով փոխադրուեց երկնային փառքի մէջ եւ բարձրացուեց Տիրոջ կողմից՝ որպէս Թագուհի ամենայնի, որպէսզի

առաւել լրիւությամբ պատշաճի իր Որդուն՝ մեղքի եւ մահուան Հաղթողին», Munificentissimus Deus, 966:

Եւ երկնքում մեծ նշան երեւաց. մի կին՝ արեգակն իր վրայ առած, լուսինն իր ոտքերի տակ եւ իր գլխի վրայ մի պսակ՝ տասներկու աստղերից, (Յայտն. 12,1):

Տէ՛ր, Թագուհին կանգնած է Քո աջից՝ զարդարուած եւ պաճուճուած ոսկեհոռ զգեստներով (Սղմ. 44,10):

Կարճ խորհրդածութիւն

Հայր Մեր... 10 Ողջոյն... Փառք Հօր...

Ով Յիսուս, ների՛ր մեր մեղքերը, պահի՛ր մեզ դժոխքի կրակից եւ Երկինք տար բոլոր հոգիներին, յատկապէս առաւել կարօտեալներին:

ՈՂՋ ԼԵ՛Ր, ԹԱԳՈՒՀԻ, Մա՛յր Ողորմութեան, կեանք, քաղցրութիւն եւ յոյս մեր, ողջ լե՛ր: Առ քեզ գոչեմք քսորեալ որդիքս Եւայի: Առ քեզ հառաչեմք՝ հեծելով եւ ողբալով յայսմ արտասուաց վայրի: Արդ ո՛վ բարեխօս մեր, դարձո՛ առ մեզ զաչս ողորմութեան քո: Եւ զՅիսուս՝ զօրհնեալ պտուղն որովայնի քո, յեա այսր աքսորանաց ցո՛յց մեզ, ով գթած, ով բարեգութ, ով քաղցր Կոյս Մարիամ:

Աղաչեա՛ վանս մեր, Սուրբ Աստուածածին, զի արժանի լիցուք խոստմանցն Քրիստոսի:

ԼԻԹԱՆԻԱ ՍՈՒՐԲ ԿՈՒՄԻՆ

Տէր, ողորմեա՛:

Քրիստոս, ողորմեա՛:

Յիսուս, լո՛ւր մեզ:

Քրիստոս, անսա՛ մեզ:

Հայր երկնաւոր Աստուած, ողորմեա՛ մեզ:

Որդի Փրկիչ աշխարհի Աստուած, ողորմեա՛ մեզ:

Հոգի Սուրբ Աստուած, ողորմեա՛ մեզ:

Ս. Երրորդութիւն, Մի Աստուած, ողորմեա՛ մեզ:

Սրբունհի՛ Մարիամ,

Սո՛ւրբ Աստուածածին,

Սո՛ւրբ կոյս կուսանաց:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Մա՛յր Քրիստոսի,

Մա՛յր աստուածային շնորհաց,

Մա՛յր մաքուր:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Մա՛յր սուրբ,

Մայր անարատ,

Մայր անբիծ:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Մայր սիրելի,

Մայր սքանչելի,

Մա՛յր բարի խորհրդոյ:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Մա՛յր Արարչին,

Մա՛յր Փրկչին,

Կոյս իմաստուն:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Կո՛յս յարգոյ,
Կո՛յս քարոզելի,
Կո՛յս Հզօր:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Կո՛յս գթած,
Կո՛յս հաւատարիմ,
Հայելի՛ արդարութեան:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Աթո՛ւ իմաստութեան,
Պատճառ մերոյ խնդութեան,
Անօ՛թ հոգեւորական:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Անօ՛թ պատուելի,
Անօ՛թ ընտիր աստուածպաշտութեան
Վա՛րդ խորհրդական:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Աշտարակ Դաւթեան,
Աշտարակ փղոսկրեայ,
Տո՛ւն ոսկեղէն:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Տապանա՛կ ուխտի,
Դո՛ւռն երկնից,
Աստղ առաւօտեան:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Առողջութի՛ւնն հիւանդաց,
Ապաստան մեղաւորաց,
Մխիթարիչ վշտացելոց:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Օգնական քրիստոնէից,
Թագուհի հրեշտակաց,
Թագուհի նահապետաց:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Թագուհի մարգարէից,
Թագուհի առաքելոց,
Թագուհի մարտիրոսաց:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Թագուհի խոստովանողաց
Թագուհի կուսանաց,
Թագուհի ամենայն սրբոց:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Թագուհի Անարատ Յղացեալ
Թագուհի խաղաղութեան,
Թագուհի Վարդարանի:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Թագուհի փոխեալ յերկինս,
Թագուհի տիեզերաց,
Թագուհի Հայաստանի:

Աղաչեա՛ վասն մեր:

Գառն Աստուծոյ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի
Խնայեա՛ ի մեզ, Տէր
Գառն Աստուծոյ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի
Անսա՛ մեզ, Տէր
Գառն Աստուծոյ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի
Ողորմեա՛ մեզ

Յիսուս, լո՛ւր մեզ:
Քրիստո՛ս, անսա՛ մեզ:

ԱՍՏՈՒԱԾ ԱՆՃԱՌԵԼԻ

Աստուած անճառելի ողորմութեան, որ ոչ միայն մարդ, այլ եւ Որդի մարդոյ լինել հաճեցար եւ ծնանելով ի կուսէն՝ զՄայր յերկրի ստացար,

որ գԱստուած ունէիր Հայր յերկինս. տուր մեզ, աղաչեմք, գլխատակ Նորա յօժարութեամբ կատարել, գմայրութիւն Նորա գերագոյն յարգանօք պատուել, գերապանծ վսեմութեան նորա գմեզ խոնարհութեամբ հպատակել, որ գՔեզ Հոգւով Սրբով յղացաւ, գՔեզ կուսութեամբ ծնաւ, եւ գՔեզ յերկրի ինքեան հնազանդ կալաւ, գՏէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ կենդանի ես եւ թագաւոր ես ընդ Հօր եւ ընդ Սուրբ Հոգւոյդ ի յաւիտեանս. Ամէն:

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄՕՐԸ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՇԱՐԱԿԱՆՆԵՐ

ՄԱՅՐ ՍՈՒՐԲ սքանչելի լուսոյն, որ զԱստուածն ամենայն յաւիտեանց որովայնի քում կրեցեր, եւ ցնծութիւնն աշխարհի ծնար զԲանն Աստուած. Աղաչեմք:

Մայր Սուրբ, բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛ վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, որ խոնարհեցաւ ի հայրական ծոցոյ. էառ մարմին ըստ մ:արդկային բնութեանս, առնել խաղաղութիւնն յերկինս եւ յերկրի. աղաչեմք:

Մայր Սուրբ, բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛ վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, ներել մեզ, անտես առնել զյանցանս մեր եւ տալ օգնականութիւնն ընդդիմակաց լինել հակառակամարտիցն ի պատերազմի. աղաչեմք:

Մայր Սուրբ, բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛ վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, զի լռեսցեն պատերազմունք, դադարեցսին յարձակմունք թշնամեաց, տնկեսցի սեր եւս արդարութիւնն ի յերկրի. աղաչե՛մք:

Մայր Սուրբ, բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛ վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, աճեցողցանել յերկրի մերում զքաղցր բղխումն աղբերաց, զառատ պտղաբերութիւնն բոլսոց եւ տնկոց, առ ի զուարճալի լինել ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. աղաչե՛մք:

Մայր Սուրբ, բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛ վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, զի միաբանեսցէ զԵկեղեցի իւր սուրբ, շինեալ ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից,

պահել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ գալստեան իւրոյ.
աղաչե՛մք:

Մայր Սուրբ, բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛ վասն մեր, Սրբուհի՛, զՄիածին քո զՈրդին,
եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ ընդունել յարքութիւն
երկնից եւ տալ մասն եւ բաժին ընդ սուրբս ամենայն.
աղաչեմք:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Եւ եւս առաւել զյորդորումն եւ զգործս բարեաց
պարգեւել մեզ. խնդրե՛մք:

Տու՛ր մեզ, Տէր Աստուած մեր:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ
Ամենակալին յանձն արասցո՛ւք:

Քեզ Տեառն յանձն եղիցուք:

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի
ողորմութեան քում, ասասցո՛ւք ամենեքեան
միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա՛: Տէր ողորմեա՛: Մայր Սուրբ,
բարեխօսեա՛ առ Տէր վասն մեր:

ՄԵԾԱՅՈՒՍՅԷ՛ անձն իմ զՏէր եւ ցնծացէ հոգի
իմ Ատուծով փրկչաւ իմով: Սուրբ զԱստուածածինն
օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Աւետաւոր հրեշտակն աւետարանէր ըզծընեալ Փրկիչն
ի սրբոյ Կուսէն:

Ասէ ուրախ լեր բերկրեալդ. քանզի Տէր տերանց է ընդ
քեզ:

ՍՐԲՈՒՀԻ ՄԱՐԻԱ՛Մ, սափոր ոսկի եւ տապանակ
կտակարանաց, որ զի՛ վերուստ զհացըն կենաց
պարգեւեցեր քաղցեալ բնութեանս. առ նա միշտ
բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց:

*ԱՆԹԱՌԱՄ ԾԱՂԻԿ, անդատապարտ շառաւիղ·
վերաբուսեալ յարմատոյն Յեսսեայ· զքեզ Եսայիաս
կանխաւ վերագոչեաց՝ եօթնարփեան շնորհաց Հոգւոյն
ընդունարան գոլ· Աստուածածին եւ Կոյս, զքե՛զ
մեծացուցանե՛մք:*

*ՄԱՅՐ ԵՒ ԿՈՅՍ , աղախին Քրիստոսի,
Որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի,
Քեզ երանեն ամենայն ազինք:
Մաքուր աղաւնի եւ Հարսն երկնից Մարիամ,
Տաճար եւ աթոռ Աստուծոյ Բանին,
Քեզ երանեն ամենայն ազինք:
Քեւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հողեղէնքս
Եւ քեւ մերձեցաք ի փայտն կենաց,
Քեզ երանեն ամենայն ազինք:*

*ԱՆԿԱՆԻՄՔ առաջի քո Աստուածածին, եւ աղաչեմք
զանարատ զԿոյսդ: Բարեխօսեա վասն անձանց մերոց, եւ
աղաչեա զՄիածին Որդիդ: Փրկել զմեզ ի փորձութենէ
եւ յամենայն վըտանգից մերոց:*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄՕՐԸ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՀՈԳԵԻՈՐ ԵՐԳԵՐ

ԱՂԱԶԵԱ՛ վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն
Աստուած, զի միաբանեսցէ զՆկեղեցի իւր սուրբ,
չինեալ ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից,
պահել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ գալստեան իւրոյ.
աղաչե՛մք:

Մայր Սուրբ, բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛ վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած,
զի լռեսցեն պատերազմունք, դադարեսցին յարձակմունք
թշնամեաց, տնկեսցի սէր եւ արդարութիւն ի յերկրի.
աղաչե՛մք:

Մա՛յր Սուրբ, Մա՛յր Սուրբ բարեխօսեա՛:

ԵՐԳ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱՄՕՐ

*Աղաչեմք զքե՛զ Աստուածածին,
Որ ես տաճար անեղ Բանին,
Բարձր եւ պայծառ որպէս զարփին,
Մաղթեա՛ վասն իմ առ քո Որդին:
Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛,
Աստուածածին բարեխօսեա՛:*

*Գոչեմ առ քե՛զ արտասուագին,
Կոյս Մարիա՛մ տուր զհայուածս իմ,
Դու ես աթոռ աստուածային,
Խնդրեա՛ վասն իմ Կոյս Տիրածին:
Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛,
Աստուածածին բարեխօսեա՛:*

Խընդեմք իմ քէն Կոյս տալիթա,
Միշտ անդադար բարեխօսեա՛.
Ծընար զԱստուած որպէս տըղայ,
ԶՅիսուս Փրկիչ Տէր եւ արքայ:
Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛,
Աստուածածին բարեխօսեա՛:

Զայնիւ մաղթեմ արտասուալի,
Յողնահանճար մեծ թագուհի՛.
Ղամպար ես դու՛ լուսով միշտ լի,
Հայցեա՛ վասն իմ ո՛վ Սրբուհի:
Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛,
Աստուածածին բարեխօսեա՛:

Տիրամայր Կոյս Աստուածածի՛ն
Միշտ անդադար մաղթեա՛ վասն իմ.
Րախացո՛ զիս հայցմամբ քոյին,
Զի հայցուածք քո միշտ կատարին:
Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛,
Աստուածածին բարեխօսեա՛:

ԵՐԱ՛ՆԵԼԻ ԿՈՅՍ ՄԱՐԻԱՄ,
Խոնարհ սրտով քեզ կը դառնամ,
Ընդունէ՛ զիս թեւերուդ տակ,
Ու պաշտպանէ՛ միշտ անսայթայթ (կրկնել):

Կարկառէ՛ ինձ, Մայր սիրելի,
Գըթոտ ձեռքերդ շնորհալի,
Որպէսզի միշտսուրբ իղձրով
Վայելեմ քու սէրդ ու գորով (կրկնել):

Ա՛հ, երջանիկ կը համարիմ
Ըլլալ որդի, քեզի Մայր իմ,
Որովհետեւ դուն տիրապէս
Տիեզերքի Փրկչին Մայրն ես (կրկնել):

Յիսուսէն վերջ դուն ես իմ յոյս,
Եւ արժանի համակ սիրոյս,
Գրաւէ սըրտիս բոլոր իղձեր
Զոր կընծայեմ Քեզի նուէր (կրկնել):

ՄԻՆՉ ՕՐՐԱՆԷՍ ո՛վ Մայր երկնի
Բացե՛ր աչերս զթոյղ մայրենի,
Ո՛հ, այն օրէն հեռու քեզմէ
Սիրոյդ ըստուեր սիրտ իմ պաշտէ:

Այլ երբ յօրհաս դամ աքսորիս,
Զիս երեսէդ մի՛ վտարեր,
Երբ իմ աչքերս գոցուին յաստիս,
Քեզ թող տեսնէ իմ հոգւոյս սէր:

Այլ երբ իմ շուրթ չըսէ Մարիամ,
Սըրտիս հեծմունք թող քեզ խօսի.
Երբ ա՛լ իմ շունչ ի սպառ մարի
Սիրոյդ ի ծով թող չըքանամ,
Սիրոյդ ի ծով, ո՛վ Կոյս Մարիամ:

ԳԱԲՐԻԷԼԻ Ի ԶԵՌԻՆ Մաղիկն անթառամ,
Աւետեց քեզ Փրկչին, Խորհուրդն ով Մարիամ:
Ողջո՛յն, ողջո՛յն, ողջո՛յն քեզ Մարիամ,
Ողջո՛յն, ողջո՛յն, ողջո՛յն քեզ Մարիամ: (կրկներգ)

Քու խոսքովդ Տէրն երկնից Անվիշտ ու անցաւ
Յարգանդիդ սուրբ, անբիծ Եկաւ հանգչեցաւ:
Ողջո՛յն...

Գաբրիէլ հրեշտակին հետ եւ մենք այսօր
Կ'ողջունենք բերկրագին ըզքեզ Կոյս հրգօր:
Ողջո՛յն...

Մարիամ, Մայր գըթած, Ոտքերուդ առջին՝
Հոգիս արդ խոնարհած, Կ'երգէ կաթոգին:
Ողջո՛յն...

Հոգիս քաղցր սընունդ, Եւ բերկրանքն անճառ,
Ըլլայ քու սուրբ անունդ Կրկնել անդադար:
Ողջո՛յն...

Աշխարհիս ցնծաւէտ Փառքերն ունայն
Թող ինձմէ առ յաւէտ Միշտ հեռու մընան:
Ողջո՛յն...

Տնակէս հայրենի Հեռու կապրիմ ես.
Պաշտպան իմ Թագուհի, Հեռու՛, բայց մօտ քեզ:
Ողջո՛յն...

Եղի՛ր դու խախաղիկ, Հոգւոյս ապաստան,
Աշխարհի փոթորիկք Ո՛ր, զիս կուլ չտան:
Ողջո՛յն...

ԻՆՉՊԻՍ ՆԱԻԱԿ Մ'ԱԼԵՅՈՅԶ

Կիրքերու բիրտ հողմին տակ
Կորուսած դեկ եւ ամէն յոյս,
Կը տատանիմ միայնակ:

Վերջ տո'ւր այլեւս ով Մարիա՛մ,
Հեծեծանքին թշուառիս.
Յիշէ Որդւոյդ խաչն ու գամ
Յիշէ արցունքդ, յիշէ զիս: (Կրկներգ)

Երկինք ցասկոտ մըլթամած,
Գուժի նըշույլ մը չունի
Ուղեկորոյս, մոլորած,
Ես ալեմոյն նաւորդի: Վերջ տո'ւր...

Երբ չըթներես դալկահար
Թըռչի անունն այս քաղցրիկ,
Մարիամ, Մարիամ, ու՞ր ես մայր,
Չե՞ս տար սիրոյդ հաւաստիք: Վերջ տո'ւր...

Վերջալոյսի մուժ պահուն
Յրուէ՛ ամպերն տխրաստուեր,
Եւ նաւակիս երերուն
Յուլա՛ աստղէդ ջինջ ցուքեր: Վերջ տո'ւր...

Եւ մըրիկի աշխարհին
Ափունքներէն՝ հեզասահ
Մըղէ՛ նաւակիս ուժգին
Դէպի կեանքի լոյսն անմահ: Վերջ տո'ւր...

ԱԻԵՏԱԲԵՐ ՀՐԵՇՏԱԿԻՆ

Հեա կ'ողջունենք բերկրագին,
Ողջո՛յն, ո՛վ Կոյս գեղանի,
Երկնի, երկրի Թագուհի:
Ողջո՛յն, ողջո՛յն, քեզ Մարիամ,
Ողջո՛յն, ողջո՛յն, քեզ Մարիամ,
Ողջո՛յն, ողջո՛յն, քեզ Մարիամ: (կրկներգ)

Ով վեհապանծ Տիրուհի,
Յարգալիբ թող խոնարհի,
Ոտքիդ առջեւ կաթոգին
Ըզքեզ սիրող մեր հոգին: Ողջո՛յն...

Աջովդ սուրբ երկնաձիր,
Մեր սըրտին մէջ տնկեցիր,
Երկնի փառաց գրաւական,
Մէրը չքնաղ կուսուլթեան: Ողջո՛յն...

Տուր, որ պահենք յարաժամ,
Այս սուրբ ծաղիկն անթառամ,
Որով ըլլանք Յիսուսի,
Միրոյն, փառաց արժանի: Ողջո՛յն...

ՈՂՋՈ՛ՅՆ ՔԵԶ, ԱՆԱՐԱ՛Տ ՅՂԱՅԵԱԼ,
Ողջո՛յն քեզ, տաճա՛ր Բանին Աստուծոյ,
Ողջո՛յն քեզ, չքեղ հա՛րսն Հոգւոյն Սրբոյ:
Ուրախ լե՛ր, ամպ թեթեւ,
Աստուածածին Սուրբ Կոյս.
Ուրախ լե՛ր, բերկրեալդ, օրհնեա՛լ դու ի կանայս:
Ողջո՛յն քեզ, վսե՛մ թագուհի,
Ողջոյն քեզ, Մայր համայն մարդկուլթեան:
Ո՛վ գթած Մարիա՛մ, զքեզ աղաչե՛մք,

Փրկեա՛ զորդիս քո յամենայն չարէ,
Եւ շնորհեա՛ զերկնից արքայութիւն:
Ողջո՛յն քեզ, կուսանաց պարծանք,
Ողջո՛յն քեզ Անարատ Յղացեալ:
Անարատ Յղացեալ, ողջո՛յն քեզ,
Ողջո՛յն քեզ, ողջո՛յն քեզ:
Փութացի՛ր յօգնութիւն, Սուրբ Աստուածածին.
Եւ աղաչեա՛ զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած,
զի յահաւոր եւ ի միւսանգամ գալստեան իւրոյ
պարգեւեսցէ մեզ ըզկեանսըն յաւիտենից:

ՈՒ՞Ր ԵՍ ՄԱՅՐ ԻՄ, քաղցր եւ անոյշ,
Սէր ծնողիդ զիս այրէ:
Լցաւ աչ քիմ դառն արտասուօք,
Ոչ զոք ունիմ, որ սրբէ:
Թ՛ըքին, հարին, ապտակեցին,
Պսակ եղին ի փշէ:
Ի փայտ խաչին բեւեռեսցին,
Ներկեալ եղեէ յարենէ:
Զուր խնդրեցի, քացախ արբի:

ԱՄԻՍՆ ԱՀԱ ՍՈՒՐԲ ԿՈՒՍԻՆ

Ամիս յոյժ գեղեցիկ.
Աստուածամօր միասին,
Ուղղենք երգ մը քաղցրիկ:

Ծաղիկներով խընկահոտ,
Զարդարենք իր տաճար.
Նուագներով եռանդոտ,
Գովենք իր գեղն անճառ: Ամիսն ահա...

Նոր գարունին գեղանի,
Կը գովեն թոյրն ու բոյր.
Մարիամ անկէ շատ ունի,
Թէ՛ շնորհք թէ՛ հրապոյր: Ամիսն ահա...

ՈՎ ՍԻՐՏ ՄԱՐԻԱՄ ՈՒ, շնորհքի գանձարան,
Ծով անապառ բարութեան,
Երկնայն սիրոյ անչէջ վառարան,
Աղօթեա՛, աղօթեա՛ վասն մեր:

Ով սիրտ Մարիամու, գանձ ողորմութեան,
Արդարներու ապաստան,
Մեղաւորին յոյս, լաստ մերոյ փրկութեան,
Աղօթեա՛, աղօթեա՛ վասն մեր:

ԵՐԿԻՆՔ ԵՐԿԻՐ կը հիանան գեղեցկութեանդ վրայ,
Ով դիւթիչ ծիածան, աստղ առաւօտեան:
Քու փառքերդ կը պատմեն հրեշտակներն ամէն,
Արչալոյս լուսագեղ կո՛ս ամենագեղ:

Իմաստութիւն յաւերժական յաւիտենից տուաւ հրաման,
Որ ծոցիդ մէջ շուշան՝ մարմին աժնու Բանն:
Այն որուն ակնարկին, աստղերն երկնքին,
Ցըրուեցան գերթ փոշի խորքերն անհունի:

ԵՐԲ ԿԸ ԿՐԿՆԵՄ ԱՆՈՒՆԴ ՈՎ ՄԱՅՐ,
Սիրաս յոյզով կը լեցուի,
Կ՛ուզեմ երգել ես անդադար,
Սէրդ ու գորովդ մայրենի:

Օրհնեալ ըլլայ ամէնուրեք,
Անունդ ով Մայր աննման,
Դուն գորովդ ես իմ կեանքիս հէք,
Լոյսն ու ժպիտը մահուան:

Երբ կը կրկնեմ անունդ ով Մայր,
Կամքըս նոր ոյժ կը զգենու,
Կը դիւրանայ ամէն պայքար,
Կ'իյնան խուժերը հուժկու: Օրհնեալ ըլլայ...

Երբ կը կրկնեմ անունդ ով Մայր,
Կը մոռնամ ցաւը կեանքի,
Հոգ չէ խոցեն զիս անհամար,
Փուշերդ սուր եւ վայրի: Օրհնեալ ըլլայ...

ՇՈՒՔՆ ԵՐԿՐԻ ՎՐԱՅ կը ծաւալի,
Տես զաւակներդ կը դառնան,
Ոտքդ կու գան Մայր պանծալի,
Քեզ նուիրելու վերջն օրուան:

Ով կուսամայր խնամակալ,
Ով մեր յոյսն աննման,
Ընդունէ մեր աղօթճքն ալ,
Աղօթքն ու երգն երեկոյեան:

Արչալոյսին ծագած ատեն,
Ծունկիդ առջեւն էինք մենք,
Ահաւասիկ կու գանք նորէն,
Հսկէ մեր վրայ կը գոչենք: Ով կուսամայր...

